

GIGOS

Memorandum 2024

Lokale verkiezingen bieden ons de kans om de koers van onze stad te beïnvloeden en de toekomst van kinderen en jongeren mede vorm te geven. Passief toekijken is voor GIGOS vzw geen optie. Daarom hebben we de pen ter hand genomen en 9 aandachtspunten geformuleerd.

Dit memorandum dient als een kompas met 9 richtingwijzers. Het beoogt een reflectie over de uitdagingen en kansen met betrekking tot sociale rechtvaardigheid voor kinderen en jongeren in maatschappelijk kwetsbare situaties. Het wil een aanzet geven tot een constructieve, oplossingsgerichte dialoog en aanpak, die de basis kan vormen voor weloverwogen beleidskeuzes en -maatregelen.

Wij beschouwen het als onze verantwoordelijkheid om vanuit het perspectief van kinderen, tieners en jongeren in maatschappelijk kwetsbare buurten, met onze ervaring en expertise, nieuwe benaderingen te verkennen en verwachtingen te uiten.

Wij moedigen onze beleidsmakers aan om nog sterker te investeren in jeugdwelzijnswerk, met als doel een stad te creëren die kind- en jeugd vriendelijk is ongeacht diens geslacht, overtuiging, herkomst en andere persoonskenmerken.

Dit memorandum heeft 3 hoofdthema's waar wij ons op focussen nl. Wijken, Onderwijs en Veiligheid.

Wijken en werkingen

- Continuïteit, duurzaamheid, verankering
- Een centrumbeleid om richting te geven
- Nieuwe wijken, nieuwe noden, nieuwe kansen
- Investeren in infrastructuur
- Creativiteit in de wijken

Onderwijs

- Een sterke start verhoogt kansen, taalontwikkeling cruciaal
- Ketenaanpak in het onderwijs, op één lijn voor een diploma

Veiligheid

- Jongeren veiligheidsplan
- Jongeren & politie in actie, verduurzamen van positieve contacten

WIJKEN

1) Continuïteit, duurzaamheid, verankering

Voor kinderen en jongeren die opgroeien in kwetsbare situaties is het jeugdwelzijnswerk van onschatbare waarde. Het verdient dan ook passende ondersteuning. We worden soms gezien als een specifieke niche binnen het vrijetijdsaanbod, terwijl we in de praktijk een volwaardig en uniek type jeugdwerk vormen. Vanuit een informele en laagdrempelige basiswerking ondersteunen we kwetsbare kinderen en jongeren in hun ontwikkeling en emancipatie.

Onze werkingen worden geconfronteerd met toenemende noden en vragen die ze moeten aanpakken. Het aantal kinderen en jongeren in armoede daalt in Genk maar zit nog steeds op een stevige 19,7%. Aandachtspunten hierin zijn de cluster gezinsinkomen, arbeidssituatie en opleiding. De diversiteit en complexiteit van achtergronden en problematieken stijgt dus, maar de middelen en mogelijkheden groeien niet evenredig mee. Het is van groot belang om het waardevolle en onmisbare jeugdwelzijnswerk naar behoren te waarderen en te ondersteunen.

Het jeugdwelzijnswerk fungeert als een krachtige motor om zinvolle vrijetijdsbesteding, het verwerven van autonomie en weerbaarheid inzake mentaal welzijn voor iedereen te realiseren. We zetten tevens sterk in op positieve identiteitsontwikkeling en bieden ruimte voor een volwaardige meisjeswerking die inzet op empowerment. We spelen actief in op hulpvragen van kinderen en jongeren die elders geen gehoor vinden, slaat bruggen naar verschillende levensdomeinen en vertaalt signalen direct vanuit het werkveld naar adviezen en belangenbehartiging. We begeleiden kwetsbare kinderen om er weerbare jongeren van te maken die een actieve rol in de samenleving kunnen spelen.

Creëer bestaanszekerheid, toekomstperspectief en groeipotentieel door duurzame financiering die continuïteit waarborgt. Dit kan worden bereikt door volledige indexering van subsidies, het vermijden van bezuinigingen waarvan de meest kwetsbare het slachtoffer zullen zijn, het consolideren van bewezen effectieve maatregelen en werkingen, het bevorderen van samenwerking tussen organisaties om de impact te vergroten, en het toewijzen van het benodigde budget hiervoor. Het is een investering die ontegensprekelijk rendeert in een kind- en jeugd vriendelijke stad.

2) Een centrumbeleid om richting te geven

Geef jongeren een waardevolle plek in het centrum, betrek ze actief en biedt ze ruimte.

Steeds vaker wordt er naar GIGOS gekeken als potentiële partner voor activiteiten inzake jeugdwerk in het centrum van Genk. Desondanks ervaren we een gebrek aan duidelijke richting in de aanpak van het centrum. We staan niet positief tegenover ad-hoc inspanningen zonder een perspectief op duurzame werking en het benutten van onze expertise en aanpak op een doelgerichte manier.

In essentie is het ontwikkelen van een centrumbeleid waar jongeren een prominente plaats innemen niet alleen een investering in hun welzijn, maar ook in de toekomst van de stad. Het erkent de waarde van jongeren als actieve deelnemers aan de samenleving en streeft naar een stad die hun groei, betrokkenheid en talenten waardeert.

We reiken de hand uit naar het nieuwe bestuur, de jeugddienst en andere stakeholders om gezamenlijk een centrumbeleid te ontwikkelen waar jongeren een volwaardige plek krijgen in het hart van de stad. Mochten we na het gezamenlijk opstellen van het centrumbeleid concluderen dat de inzet van GIGOS noodzakelijk is in het centrum, dan zullen wij ook hierin onze verantwoordelijkheid opnemen.

3) Nieuwe wijken, nieuwe noden, nieuwe kansen

Door onze historische aanwezigheid in verschillende wijken hebben we met GIGOS een sterke voeling en kennis van het terrein. Vanuit die optiek bereiken ons steeds vaker signalen van buurten die traditioneel niet of enkel sporadisch in aanraking komen met het jeugdwerkzijnsmerk in Genk.

Zo hebben we recent zelf een onderzoek gedaan in de wijk Driehoeven die vanuit onze huidige werking moeilijk te bereiken valt. Ook wijken als Boxberg, de buurt rond Klein Hostart, Zwartberg-Zuid en het verduurzamen van de huidige, niet erkende werking in Vlakveld zijn hier voorbeelden van. In al deze buurten zijn er noden waar vandaag niet op ingespeeld kan worden. Verruim de visie op jeugdwerkzijnsmerk en creëer nieuwe kansen voor de bestaande noden in meer dan enkel de historische wijken.

4) Investeren in infrastructuur

Een stabiele infrastructuur is een noodzakelijke randvoorwaarde voor een effectieve jeugdwerkzijnswerking. Een mooi, functioneel gebouw heeft bovendien ook een positieve en empowerende impact op de doelgroep. Dit omvat niet alleen de fysieke locaties, maar ook de financiële middelen die nodig zijn voor onderhoud en operationele kosten. Dit mag niet gezien worden als een bijkomende kostenplaats, maar als een logische randvoorwaarde voor -en essentiële investering in het jeugdwerk.

Een aantal van onze huidige gebouwen zijn aan renovatie, herstelling of vernieuwing toe (Waterschei, Winterslag, Sledderlo). Verder pleiten we ook voor de nodige aandacht inzake bijkomende plaatsen en hangplekken voor jongeren in zowel Winterslag, Kolderbos, Sledderlo als het centrum van Genk.

5) Creativiteit als motor voor talentontwikkeling

Genk zit barstensvol talent! Zowel via ons GIGOS Sport Platform als onze artistieke ateliers zien we wekelijks talentvolle kinderen, tieners en jongeren zich uitleven in creativiteit. Onze ateliers verdienen dan ook extra aandacht en erkenning als meerwaarde bringers in het Genkse artistieke circuit. Door aan de basis te werken, vaak pioniers werk, bieden we kinderen essentiële kansen om hun talenten te verkennen en te ontdekken.

We roepen het nieuwe bestuur op om, naast de grote, wereldlijke culturele programma's, ook een bijzonder oog te hebben voor het kleine, simpel ogende, maar o zo belangrijke basiswerk. Met onze verschillende artistieke ateliers worden we vaak gevraagd voor stadsbrede projecten. Laten we daarom samen stevig ambitie tonen en werken aan een creatieve hub die verschillende disciplines samenbrengt, onder één dak en van daaruit kansen biedt voor ieders talent.

6) Een sterke start verhoogt kansen, taalontwikkeling is cruciaal

Eén op de zeven kinderen wordt in ons land geboren in een kansarm gezin. Kinderarmoede manifesteert zich al tijdens de eerste 1000 dagen van een kind. Wanneer een kind vier jaar wordt is de helft van de race al gelopen. De zintuigelijke ontwikkeling van een kind vindt voornamelijk plaats in de eerste maanden. Het hoogtepunt van taalontwikkeling valt tussen de zesde en de negende maand na de geboorte. Kinderen in armoede groeien vaker op in een omgeving met veel minder prikkels en meer stress.

Tegelijkertijd stelt stad Genk in het meerjarenplan 2020-2025 dat er wordt ingezet op het versterken van de taalvaardigheid van het Nederlands vanaf de geboorte. Dat dit een actueel en vooral cruciaal actiepoint is, wordt pijnlijk duidelijk wanneer blijkt dat Limburgse kleuters het slechtst scoren op de Koala taalttest. Het is essentieel dat men al op zeer jonge leeftijd inzet op het wegwerken van taalachterstand. Dit gebeurt door het creëren van een veilige en aangepaste omgeving waar kleuters op verschillende manieren geprikkeld worden en spelenderwijs met taal aan de slag gaan.

Er zijn daarnaast bijkomende redenen om te investeren in een kleuterwerking die stimulerend werkt. Denk bijvoorbeeld aan het vormen van sociale vaardigheden, het trainen van executieve functies en het omgaan met zelfstandigheid.

In de verschillende wijken en werkingen zien we met lede ogen toe hoe kinderen onze werkingen instromen vanaf 5 jaar met een aanzienlijke taalachterstand. Het is in onze ogen dan ook noodzakelijk om in te zetten op deze zeer jonge doelgroep en hen alle kansen te bieden die zij simpelweg verdienen.

GIGOS is al jaren een actieve partner in verschillende Genkse wijken en structureel verankerd in buurten en gemeenschappen die door externen moeilijker te bereiken zijn. Dit maakt van GIGOS een ideale partner om kwalitatieve kleuterwerkingen (vanaf 2,5j.) uit te bouwen die specifiek inzetten op taal – en algemene ontwikkeling.

7) Ketenaanpak in het onderwijs, op één lijn voor een diploma

Met onze motivatiecoaches, die ingebed zijn in het stadsbrede onderwijsproject Iedereen Slaagt, merken we dat het behalen van een diploma steeds vaker een uitdaging is. Een uitdaging die zijn uitwerking ziet in het middelbaar onderwijs maar eigenlijk al veel eerder zijn grondslag kent.

We pleiten daarom ook voor de ontwikkeling van een ketenaanpak die kinderen reeds van jongs af aan ondersteunt, niet enkel in schoolse vaardigheden maar ook in algemene ontwikkeling. Door verschillende onderwijs -en welzijnspartners in Genk samen te brengen in een onderwijsnetwerk en deze beter te laten samenwerken, creëren we een sterker netwerk rond ieder kind.

8) Jongeren veiligheidsplan

Het is belangrijk dat jongeren een plek hebben waar ze zich veilig voelen en waar ze terecht kunnen als ze zich ergens zorgen over maken of hulp nodig hebben. Ongeacht waar jongeren wonen of zich bevinden dient er een veilig klimaat te zijn... Door onze vertrouwensband met onze doelgroep en de vele contacten met andere wijkbewoners, hebben we vaak een goed zicht op wat er gebeurt in de wijken en welke tendensen zich al dan niet ontwikkelen. Ook jongeren willen een veilige wijk, een veilige stad.

We willen meer kunnen inzetten op wederzijds vertrouwen. Zodat we zowel onze brug- als signaalfunctie nog beter kunnen opnemen. We vinden het belangrijk dat jongeren weten dat hun signalen serieus worden genomen en dat er iets mee gedaan wordt. We worden ook omgekeerd graag op de hoogte gehouden van acties die gebeuren in de wijken of wat er leeft op niveau van het lokaal beleid. Naast het detecteren en signaleren van trends, zetten we ook in op het informeren en sensibiliseren van jongeren en wijkbewoners. We willen hiermee inzetten op verbinding en wederzijds begrip.

Vanuit onze brugfunctie blijven we inzetten op het onderhouden en uitbreiden van een netwerk bestaande van partners die weten wat GIGOS is en waarom het belangrijk is wat we doen.

9) Jongeren & politie in actie, verduurzamen positieve contacten tussen jongeren & politie

Afgelopen jaar hebben we met GIGOS het Vlaams pilootproject Jongeren & Politie succesvol afgewerkt. Een jaar lang hebben we gewerkt rond het samenbrengen van jongeren en politie i.s.m. jeugdwerkers. Het preventieve karakter van dit project draagt, op lange termijn, bij aan een betere verstandhouding tussen beide groepen.

Het verduurzamen van positieve contacten tussen jongeren en politie is van groot belang voor het opbouwen van vertrouwen en het bevorderen van veiligheid in de gemeenschap. Door ervoor te zorgen dat jongeren en de politie op een positieve en respectvolle manier met elkaar omgaan, kunnen vooroordelen en spanningen worden verminderd.

Een manier om dit te bereiken is door ervoor te zorgen dat er meer (informele) contactmomenten zijn tussen jongeren, jeugdwerkers en politie. Dit kan bijvoorbeeld door het organiseren van dialoogmomenten, maar ook door de politie uit te nodigen op andere evenementen in de wijk.

Daarnaast stelden we afgelopen jaar vast dat jongeren niet altijd een even correct beeld hebben over de job van de politie. Hier kunnen we op inspelen door het organiseren van workshops en trainingen waarin jongeren leren over hun rechten en plichten, maar ook over de rol van de politie in de samenleving.

Door in te zetten op deze ontmoetingen, creëren we meer verbinding tussen de verschillende partijen. Hierdoor ontstaat er wederzijds respect en kunnen we werken aan een meer inclusieve samenleving met respect voor elkaar.

BRUG
functie

Ouders

Talenten
Ontdekken

Preventief

kwaliteit
BOVEN
KWANTITEIT

Leefwereld
VAN
Jongeren

Dassie!
Ervaringsdeskundige
Lange Termijn

VERBINDING
TOELEIDING

NODEN

betrokken
Succes
verhalen

Signaal
functie

drempels verlagen

GIGOS

samen
positief Zelfbeeld
Doelgericht

Kompas
LATEN
PROEVEN

Vertrouwen-
Persoon

Ondersteuning

Groeiproces

MAATWERK

Zelfontplooiing

PRO
ACTIEF

BUDDY

Veilige plek

OPVOEDING

LEEF *Vrije Tijd*

WERELD 3600

VERBREIDING

COMFORT
STRETCH

wijk expertise

OMGAAN

MET
Situaties

KANSEN

CREËREN